

Vyhlásenie Výboru pre odstránenie všetkých foriem diskriminácie žien o vzťahu k mimovládny organizáciám

45. zasadnutie

1. Výbor pre odstránenie diskriminácie žien (ďalej „výbor“) považuje úzku spoluprácu s mimovládnymi organizáciami (MVO)¹, pracujúcimi v oblasti ľudských práv žien, za nevyhnutnú pre podporu a implementáciu Dohovoru o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien (ďalej „dohovor“) a jeho Opčného protokolu.
2. Účelom tohto vyhlásenia je vyjasniť a posilniť vzťahy výboru s MVO a tým vyzdvihnúť rolu MVO v implementácii dohovoru zmluvnými štátmi na národnej úrovni.
3. MVO zohrávajú strategicky významnú rolu a prispievajú k aktivitám výboru pred a počas monitorovania procesov týkajúcich sa dohovoru a jeho Opčného protokolu a často proces implementácie dohovoru na národnej úrovni urýchľujú. Od r. 1998 podávajú MVO alternatívne/tieňové správy k správam zmluvných štátov, ktoré výbor posudzuje. Na šiestom Zasadnutí predsedov a predsedníčok orgánov ľudsko-právnych dohovorov bola zdôraznená ústredná rola MVO v zmysle poskytovania spoľahlivých informácií pre činnosť orgánov ľudsko-právnych dohovorov. Výsledkom tohto vývoja bolo, že výbor do svojho Procesného poriadku revidovaného v r. 2011 zahrnul pravidlo 47 o MVO, ktoré hovorí, že: Zástupkyne a zástupcov MVO môže výbor vyzvať, aby podali ústne alebo písomné vyjadrenie a poskytli informácie alebo dokumentáciu dôležitú pre aktivity výboru definované v dohovore na zasadnutiach výboru alebo jeho pracovnej skupine pred zasadnutím výboru.

Implementácia dohovoru

4. Tam, kde je to primerané a uskutočniteľné, je žiaduce, aby vlády zaangažovali MVO do rôznych aspektov propagácie a implementácie dohovoru, Všeobecných odporúčaní, názorov výboru vyjadrených v Opčnom protokole a záverečných zistení výboru. Nemalo by to žiadnym spôsobom znížiť právny záväzok zmluvného štátu k výhradnej zodpovednosti za implementáciu dohovoru. Výbor odporúča, aby zmluvný štát podporoval a v najvyššej možnej miere poskytol finančné prostriedky MVO na ich aktivity týkajúce sa podpory a monitorovania implementácie dohovoru, jeho Opčného protokolu a záverečných zistení výboru. Umožní to participáciu MVO v konštruktívnom dialógu s výborom.

Rola MVO v procese podávania správ k CEDAW Dohovoru

5. Prostredníctvom svojho procesného poriadku a praxe neformálnych stretnutí s MVO výbor vytvoril priestor pre MVO, aby mohli zohrávať konštruktívnu rolu v procese podávania správ a hodnotenia súladu zmluvných štátov s ich záväzkami vyplývajúcimi z dohovoru výborom.
6. Berúc do úvahy, že posudzovanie správ zmluvných štátov výborom je založené na konštruktívnom dialógu so zmluvnými štátmi, výbor považuje za nevyhnutné, aby bol tento dialóg založený nielen na informáciách, ktoré poskytnú zmluvné štáty, subjekty OSN a národné ľudsko-právne inštitúcie, ale tiež na informáciách poskytnutých MVO, aby bolo možné konštruktívny dialóg zabezpečiť.

¹ Pre účely tohto vyhlásenia široký pojem MVO zahŕňa aj predstaviteľky a predstaviteľov občianskej spoločnosti, odborových organizácií, ženských MVO a iných. Tento pojem nie je ohraničený a neobmedzuje sa iba na MVO akreditované ECOSOC.

7. Výbor povzbudzuje MVO k tomu, aby podávali alternatívne alebo tieňové správy k správam zmluvných štátov týkajúce sa implementácie niektorých alebo všetkých ustanovení dohovoru alebo záverečných zistení výboru. MVO môžu poskytnúť komentáre a návrhy k správam zmluvných štátov akýmkoľvek spôsobom, ktorý vnímajú ako vhodný.

Konzultácie a vklad do správ zmluvných štátov

8. Výbor odporúča, aby zmluvné štáty prípravu správy štátu konzultovali s MVO a sprístupnili túto správu všetkým sektorom občianskej spoločnosti. Výbor nabáda zmluvné štáty k tomu, aby prizvali MVO a požiadali ich o ich vklad do správy. Neznamená to však, že MVO na seba prevezmú napísanie správy alebo že budú správu podávať spoločne so zmluvným štátom. Za každých okolností to musí byť správa zmluvného štátu. Navyše, rola, ktorú majú MVO v poskytovaní informácií do správy zmluvného štátu, by nemala vylučovať možnosť, že MVO podajú alternatívnu/tieňovú správu. Výbor sa zmluvných štátov často pýta, či pri príprave správy prebehli konzultácie s MVO a či v procese prípravy a podávania správy bola prítomná spolupráca a transparentnosť.

Podávanie alternatívnych/tieňových správ a prezentácia ústnych informácií pracovnej skupine výboru, ktorá zasadá pred samotným zasadnutím výboru

9. Výbor zdôrazňuje, že je vysoko žiaduce, aby boli alternatívne/tieňové správy doručené načas za účelom ich posúdenia Pracovnej skupiny pred zasadnutím výboru (PSWG). Výbor tiež víta účasť MVO na zasadnutiach PSWG za účelom ústnej prezentácie a objasňovania v súvislosti s poskytnutými informáciami s cieľom pripraviť zoznam otázok, ktorý pozostáva z približne 30 otázok. Vklad MVO je zvlášť cenný v tomto rannom štádiu procesu podávania správ.

Alternatívne/tieňové správy a prezentácia ústnych informácií na zasadnutiach výboru

10. Výbor víta alternatívne/tieňové správy MVO podávané výboru, ústne prezentácie pred výborom počas zasadnutia a prítomnosť MVO v roly pozorovateľa pri posudzovaní zmluvného štátu výborom. V niekoľkých posledných rokoch má výbor takú prax, že poskytuje časovo obmedzený priestor na verejnom neformálnom stretnutí s MVO v rámci svojho programu prvého dňa v prvom a druhom týždni každého zasadnutia. Počas týchto neformálnych stretnutí MVO ústne prezentujú svoje správy a odpovedajú na otázky členiek a členov výboru. MVO majú aj ďalšie príležitosti poskytnúť podrobné alternatívne informácie výboru, a to počas neformálnych brífingov v čase obeda (vedľajšie podujatia); tieto brífingy sa zvyčajne konajú deň pred hodnotením správy zmluvného štátu.²

Alternatívne /tieňové správy na základe postupu výboru pre nadviazanie na jeho záverečné zistenia

11. Výbor prijal postup pre nadviazanie na jeho záverečné zistenia na štyridsiatom piatom zasadnutí, na základe ktorého sa od zmluvných štátov vyžaduje, aby podali informácie v rozmedzí jedného až dvoch rokov o opatreniach, ktoré prijali na implementáciu odporúčaní na základe postupu na nadviazanie na záverečné zistenia výboru. MVO sú nabádané k tomu, aby podali alternatívne

² Pre podrobné informácie o týchto postupoch sa obráťte na poznámky k MVO z jednotlivých zasadnutí, ktoré sú k dispozícii na webovej stránke.

informácie výboru v rovnakom termíne ako zmluvný štát. Všetky informácie získané na základe tohto postupu sú sprístupňované na webovej stránke výboru.³

Alternatívne/tieňové správy k mimoriadnym správam

12. Kedykoľvek výbor žiada mimoriadnu správu v súlade s článkom 18, odsek 1, písmeno b) dohovoru a procesného poriadku, môžu MVO predložiť alternatívnu/tieňovú správu o situácii, ktorá si vyžiadala takúto mimoriadnu správu.

Vklad do rozpracovania a využitie Všeobecných odporúčaní výboru

13. Výbor nabáda MVO, aby poskytovali návrhy k všeobecným odporúčaniam, ktoré sú v štádiu prípravy a využívali všeobecné odporúčania vo svojich snahách o obhajobu práv.

Využitie dohovoru a postupy na základe Opčného protokolu

14. MVO môže poskytnúť pomoc údajným jednotlivým obetiam alebo skupinám obetí porušovania ľudských práv zakotvených v dohovore podaním sťažnosti v mene týchto jednotlivých žien alebo skupín žien výboru na základe jeho postupu pri podávaní sťažností. V náležitých situáciách môžu aj poskytnúť dôveryhodné informácie o závažnom alebo systematickom porušovaní ľudských práv žien v súvislosti s mandátom výboru vykonať šetrenie podľa Opčného protokolu 4.

Zvýšenie celosvetového dosahu

15. Výbor víta vklad národných a medzinárodných MVO a uvedomuje si, že kvôli logistickým a finančným obmedzeniam nie je vždy pre MVO možné zúčastniť sa zasadnutí výboru v Ženeve alebo v New Yorku. Výbor preto na zlepšenie zastúpenia zo všetkých regiónov víta využívanie nových technológií počas svojich zasadnutí, ako sú videokonferencie a webcasting.
16. Výbor víta vyšší dosah a povedomie o dohovore a jeho Opčnom protokole, jeho záverečných zistení, názorov a rozhodnutí a uznáva dôležitú rolu MVO a iných aktérov v ich príspevkoch k prekladu dokumentov výboru do národných jazykov s cieľom zvýšiť dopad a povedomie o dohovore a jeho opčnom protokole⁴.

Realizované s finančnou podporou Úradu vlády SR v rámci dotačného programu podpredsedu vlády SR pre ľudské práva a národnostné menšiny Podpora a ochrana ľudských práv a slobôd. Za obsah tohto dokumentu je výlučne zodpovedná Možnosť voľby.

³ Podrobné informácie o postupe nadviazania na záverečné odporúčania výboru navštívte webovú stránku <http://www2.ohchr.org/english/bodies/cedaw/followup.htm>

⁴ Špecifické informácie o tom, ako podávať individuálne sťažnosti na základe Opčného protokolu CEDAW v prehľade základných informácií prijatých na jeho 44. zasadnutí